

[Pürschel.]

Universitet, om dette skal være et særpræget Universitet, og hvor det skal ligge.

Af alle disse Grunde maa jeg anbefale at stemme imod det foreliggende Lovforslag.

A. C. Mortensen: Forudsætningen i Universitetskommissionen var den, at Staten skulde oprette i en eller anden jydsk By et Universitet, som Staten ogsaa skulde drive. Jeg beklager, at denne Forudsætning ikke er blevet opfyldt, om end jeg godt forstaar, at man er veget tilbage for de Udgifter, det vilde medføre, saa meget mere som der var en By, der havde Evne og Villie til at paabegynde Universitetsundervisningen. Jeg beklager det, fordi Meningen jo var, naar vi skulde have et jydsk Universitet, at det skulde være et særpræget Universitet, et Universitet, der havde et helt andet Præg end Universitetet i København. Og selv om jeg naturligvis ikke er i Tvivl om, at ogsaa et Universitet i Aarhus vil faa et noget andet Præg end Universitetet i København, vilde det sikkert være blevet helt anderledes, hvis det var blevet lagt i en mindre jydsk By.

Der er et Mindretal i Universitetskommissionen, der argumenterer stærkt for at gøre Viborg til Universitetsby; jeg skal ikke gentage de mange og gode Grunde, der dér er fremført. Jeg forstaar, at som Forholdene har udviklet sig, vilde det være spildt Ulejlighed. Det ligger nu saaledes, forstaar jeg, at det vil være haabløst at tænke paa, at Viborg nogen Sinde skulde blive Universitetsby. Jeg forstod det allerede i 1928, da den forrige Undervisningsminister, Byskov, gav Aarhus Lov til at paabegynde Universitetsundervisningen. Nu ved jeg vel, at den højtærede nuværende Undervisningsminister erklærer, at det har for saa vidt ingen Betydning, som Rigsdagen nu staar ganske frit. Det er naturligvis rigtigt, men jeg tror alligevel at turde slaa fast — det er den Opfattelse, jeg er kommet til —, at som Forholdene er, er der ikke mere nogen Mulighed for, at man skal kunne faa et Universitet i Viborg. Jeg tror det saa meget mere, som det eneste Medlem af Udvalget, der egentlig er stemt for Viborg, erklærer, at han kan ikke gaa med til dette Forslag, fordi det bliver for dyrt. Jeg forstaar, at

saa vil det da være helt umuligt at opnaa at faa Universitetet til Viborg.

Jeg har den Opfattelse, at det i hvert Tilfælde vil være bedre at faa et Universitet i Aarhus end at blive ved at klumpe Universitetsundervisningen sammen her i København, og under disse Forhold forekommer det mig, at Valget ikke ligger imellem et Universitet i den ene eller den anden jydsk By, men det ligger imellem, om vi skal have det i Aarhus, eller vi skal blive ved at have det hele i København. Under disse Forhold vil jeg, hvor meget jeg end beklager den Udvikling, der har fundet Sted, ud fra den Betragtning, som jeg har været med til saa tidt, at naar jeg ikke kan faa det bedste, tager jeg det næstbedste, anbefale ærede Medlemmer, der muligvis er enige med mig, at stemme for Flertallets Indstilling.

N. Neergaard: Jeg har udtalt mig saa udførligt om denne Sag ved første Behandling, at jeg nu kan gøre meget kort, hvad jeg har at sige.

Det ærede Medlem, der sidst talte, sagde et Visdomsord. Han sagde: Det, det nu drejer sig om, er i Virkeligheden, om vi skal have et Universitet i Jylland eller ikke, for tager vi ikke dette, tager vi ikke de gode og smukke Tilbud, der er gjort fra Aarhus Kommune, faar vi slet ingenting. Det er netop Kærnen i Sagen. Man skal ikke lade sig blænde alt for meget af de smukke Fata Morganaer, som er oprullet af Mindretallets ærede Ordførere om den nye fuldstændig særprægede Højskole, dansk nordisk prægede — ja, man fristes næsten til at erindre Grundtvigs gamle Plan om en Højskole i Soer. Men de ærede Medlemmer ved jo meget godt, at det at rejse en saadan Højskole, som ikke aflaster Københavns Universitet, ikke aabner nogen som helst Udsigt til andet end, at Staten skal have baade Anlægsudgifterne og Driftsudgifterne og ingenting sparer for Københavns Universitet — ja, saa gode bliver Tiderne vist ikke i Danmark i den Tid, vi kan overskue, at noget saadant lader sig gøre.

Man er lige ved at bebrejde Aarhus, at den har gjort saa meget for denne Sag. Aarhus skød sig ikke frem ukaldet. I den store Kommission, der var nedsat, var man uenig om adskilligt, men et meget stort